

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства

освіти і науки України

09 вересня року № 805

ПОЛОЖЕННЯ

про атестацію педагогічних працівників

6. Цей наказ набирає чинності з 01 вересня 2023 року, крім підпункту 3 пункту 3 цього наказу, який набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

5) мінімальний загальний обсяг (загальна тривалість) підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти, необхідний їм для проходження атестації, становить **не менше ніж 150 годин або 5 кредитів ЄКТС упродовж п'яти років.**

АТЕСТАЦІЙНИЙ ЛИСТ

1. Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) педагогічного працівника _____

2. Дата подання документів "___" _____ 20__ року

3. Освіта _____

4. Ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень) вищої освіти _____

5. Освітньо-науковий ступінь (за наявності) _____

6. Найменування закладу освіти, який видав документ про освіту _____

7. Спеціальність, зазначена в дипломі _____

8. Кваліфікація, зазначена в дипломі (додатку до нього) _____

9. Стаж роботи на посадах педагогічних працівників _____

10. **Відомості про підвищення кваліфікації** _____

(найменування закладу (закладів), у якому (яких) педагогічний працівник підвищував кваліфікацію, кількість кредитів ЄКТС)

3. За результатами атестації педагогічного працівника **незалежно від обсягу його педагогічного навантаження (кількості навчальних предметів (інтегрованих курсів, дисциплін) встановлюється його відповідність або невідповідність займаній посаді** та:

- 1) **присвоюється** (не присвоюється) кваліфікаційна категорія або підтверджується (не підтверджується) раніше присвоєна кваліфікаційна категорія;
- 2) присвоюється (не присвоюється) педагогічне звання, підтверджується (не підтверджується) раніше присвоєне педагогічне звання (у разі наявності).

4. Атестація є обов'язковою.

Атестація може бути *черговою* або *позачерговою*.

Педагогічний працівник проходить чергову атестацію **не менше одного разу на п'ять років**, окрім випадків, визначених пунктом 7 розділу III цього Положення. Атестація проводиться **не раніше ніж через рік після призначення педагогічного працівника на посаду**.

Атестація повинна проводитися з дотриманням **академічної доброчесності**.

6. Позачергова атестація педагогічного працівника освітній рівень, стаж роботи на посадах педагогічних працівників якого відповідає вимогам, визначених у пунктах 8, 9 цього розділу, може проводитися за його ініціативою та/або за однією з таких умов:

- 1) визнання переможцем, лауреатом фінальних етапів всеукраїнських, міжнародних фахових конкурсів;**
- 2) наявності освітньо-наукового/освітньо-творчого, наукового ступеня;**
- 3) успішного проходження сертифікації.**

Міжатестаційний період (проміжок часу між проходженням педагогічним працівником попередньої та наступної атестації) **не може бути меншим ніж три роки**, крім випадків проведення позачергової атестації за ініціативи педагогічного працівника. **Час перебування педагогічного працівника в соціальних відпустках, навчання у закладах вищої освіти**, а також період, на який переноситься атестація, до міжатестаційного періоду не включаються.

9. Кваліфікаційна категорія «**спеціаліст**» присвоюється педагогічному працівникові, який має освітній рівень фаховий **молодший бакалавр** (освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст), **молодший бакалавр, бакалавр чи магістр** (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст).

Кваліфікаційна категорія «**спеціаліст другої категорії**» присвоюється педагогічному працівникові, який має освітній рівень **молодший бакалавр** (освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст), **бакалавр чи магістр** (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст) (для працівників закладів дошкільної освіти також освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр), **стаж роботи** на посадах педагогічних працівників **не менше ніж три роки**

Кваліфікаційна категорія «**спеціаліст першої категорії**» присвоюється педагогічному працівникові, який має освітній рівень бакалавр, магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст) (для працівників закладів дошкільної освіти також освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр або ступінь вищої освіти молодший бакалавр (освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст), **стаж роботи** на посадах педагогічних працівників не менше ніж **п'ять років**.

Кваліфікаційна категорія «**спеціаліст вищої категорії**» присвоюється педагогічному працівникові, який має освітній рівень магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст), **стаж роботи** на посадах педагогічних працівників не менше ніж **сім років**.

Педагогічному працівнику, який має **освітньо-науковий/освітньо-творчий, науковий ступінь**, за результатами атестації **без дотримання послідовності** на присвоєння може бути присвоєна кваліфікаційна категорія «**спеціаліст вищої категорії**», за умови наявності в нього стажу роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж **один рік**

Особи, які **не мають педагогічної освіти**, але мають стаж роботи в одній із галузей економіки (крім освітньої) та працюють на посадах педагогічних працівників, атестуються як педагогічні працівники без дотримання послідовності на присвоєння кваліфікаційної категорії: «спеціаліст другої категорії» за наявності не менше двох років стажу роботи; «спеціаліст першої категорії» - не менше п'яти років; «спеціаліст вищої категорії» - не менше семи років.

10. За результатами атестації **педагогічні звання** присвоюються (підтверджуються) педагогічним працівникам, які мають кваліфікаційну категорію **«спеціаліст першої категорії»/«спеціаліст вищої категорії»** та які зокрема: **упроваджують і поширюють методики компетентнісного навчання та нові освітні технології, надають професійну підтримку та допомогу педагогічним працівникам (здійснюють супервізію); беруть участь у процедурах і заходах, пов'язаних із забезпеченням якості освіти та впровадженням інновацій, педагогічних новацій і технологій у системі освіти; були визнані переможцями, лауреатами всеукраїнських, міжнародних фахових конкурсів; підготували переможців всеукраїнських, міжнародних олімпіад, конкурсів, змагань, тощо.**

11. Кваліфікаційні категорії та педагогічні звання, як правило, присвоюють **послідовно.**

12. Педагогічні працівники, які **мають педагогічне навантаження з кількох предметів**, атестуються з **того предмета, який викладають за спеціальністю**. У цьому випадку присвоєна кваліфікаційна категорія **поширюється на все педагогічне навантаження**. Необхідною умовою при цьому є підвищення кваліфікації з навчальних предметів (інтегрованих курсів), що обов'язкові для вивчення відповідно до річного навчального плану закладу освіти.

- Педагогічні працівники, які **працюють за сумісництвом** або на умовах строкового трудового договору, **атестуються на загальних підставах**.
- Педагогічні працівники, які **обіймають різні педагогічні посади в одному і тому чи різних закладах освіти** (зокрема керівники закладів освіти, які викладають предмети або здійснюють іншу педагогічну роботу), атестуються **за кожною з посад**.
- Педагогічні працівники, які **працюють у різних закладах освіти за однією і тією самою посадою та/або викладають один предмет** (інтегрований курс), атестуються **за основним місцем роботи**. В цьому випадку присвоєна педагогічному працівнику кваліфікаційна категорія та педагогічне звання або тарифний розряд, поширюються на все педагогічне навантаження за всіма місцями роботи та/або посадами.
- **Якщо в міжатестаційний період педагогічного працівника довантажено годинами з інших предметів (інтегрованих курсів)**, то присвоєна кваліфікаційна категорія поширюється на все педагогічне навантаження **до чергової атестації**.

Керівник закладу освіти, відокремленого структурного підрозділу, заступник керівника закладу освіти, відокремленого структурного підрозділу, які працюють за суміщенням на посаді педагогічного працівника, що передбачає здійснення педагогічної діяльності та наявність педагогічного навантаження, атестується за цією посадою у порядку, визначеному цим Положенням.

Керівникам закладів освіти, відокремлених структурних підрозділів, їх заступникам та іншим педагогічним працівникам, які не мають педагогічного навантаження, за результатами атестації встановлюється їх відповідність або невідповідність займаній посаді та встановлюється (підтверджується) тарифний розряд

13. Успішне проходження **сертифікації** зараховується як проходження атестації педагогічним працівником, а також є підставою для присвоєння йому відповідної кваліфікаційної категорії та/або педагогічного звання. Присвоєння /підтвердження кваліфікаційної категорії та/або педагогічного звання проводиться **без урахування тривалості міжатестаційного періоду, без дотримання умов, визначених пунктами 8, 9 цього розділу та без проведення будь-яких заходів, пов'язаних із вивченням і оцінюванням його діяльності та професійних компетентностей.** Зарахування сертифікації здійснюється **один раз протягом строку дії сертифіката педагогічного працівника** під час його чергової або позачергової атестації, що проводиться за ініціативи педагогічного працівника.

14. До проведення чергової атестації педагогічного працівника за ним зберігаються присвоєні кваліфікаційна категорія (педагогічне звання). За педагогічними працівниками, **які переходять на роботу з одного закладу освіти до іншого, а також на інші педагогічні посади у цьому закладі освіти або які перервали роботу на педагогічній посаді (незалежно від тривалості перерви у роботі), зберігаються присвоєні за результатами останньої атестації кваліфікаційні категорії та педагогічні звання. Атестація таких працівників здійснюється не пізніше ніж через два роки після прийняття їх на роботу.**

15. Особи, призначені на посади педагогічних працівників відповідно до частини п'ятої статті 58 Закону України «Про освіту» та/або ті, які **пройшли педагогічну інтернатуру** в установленому законодавством порядку, для продовження роботи на цих посадах **атестуються** **упродовж другого року роботи**, але не раніше ніж через один рік після призначення на посаду.

7. Атестаційна комісія I рівня розглядає документи, подані педагогічними працівниками (крім керівників) закладу освіти, відокремленого структурного підрозділу, встановлює їх відповідність вимогам законодавства та вживає заходів щодо перевірки їх достовірності (за потреби).

Атестаційна комісія I рівня приймає рішення про:

- відповідність (невідповідність) педагогічних працівників закладу освіти, структурного підрозділу займаним посадам;
- присвоєння (підтвердження) кваліфікаційних категорій і педагогічних звань або про відмову в такому присвоєнні (підтвердженні)

10. У разі відмови у присвоєнні (підтвердженні наявної) кваліфікаційної категорії «спеціаліст першої категорії» чи «спеціаліст вищої категорії» і присвоєнні (підтвердженні) відповідної нижчої кваліфікаційної категорії атестаційною комісією приймається рішення про відмову у присвоєнні та /або підтвердженні раніше присвоєного педагогічного звання.

2. Для проведення позачергової атестації до 20 грудня до атестаційної комісії подається заява за формою, наведеною в додатку 1 до цього Положення. Атестаційна комісія затверджує окремий список педагогічних працівників, які підлягають позачерговій атестації, визначає строки проведення їх атестації, подання ними документів та у разі потреби може внести зміни до графіка своїх засідань.

	Голові атестаційної комісії
	(найменування закладу освіти, відокремленого структурного підрозділу, органу управління у сфері освіти)
	прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) педагогічного працівника, який атестується, його посада, адреса електронної пошти, телефон)

ЗАЯВА
про проведення позачергової атестації

✚ Прощу провести позачергову атестацію у 20__ році для присвоєння (підтвердження):

Кваліфікаційної категорії _____

Педагогічного звання _____

Повідомляю такі дані:

Освіта _____
(фахова ~~передвища~~, вища)

Ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень) вищої освіти _____
(молодший спеціаліст, бакалавр, спеціаліст, магістр)

~~Освітньо-науковий, освітньо-творчий, науковий ступінь~~ (за наявності) _____

Вчене звання (за наявності) _____

Найменування закладу освіти, який видав документ про освіту _____

Спеціальність, зазначена в дипломі _____

Кваліфікація, зазначена в дипломі (додатку до нього) _____

Стаж роботи на посадах педагогічних працівників _____

Для належного **оцінювання професійних компетентностей педагогічного працівника** атестаційна комісія може **прийняти рішення про вивчення практичного досвіду його роботи.**

У такому випадку атестаційна комісія має визначити зі складу членів атестаційної комісії членів, які аналізуватимуть практичний досвід роботи педагогічного працівника, а також затвердити **графік заходів з його проведення.**

Рішення про результати атестації педагогічних працівників приймаються атестаційними комісіями: I рівня - не пізніше 01 квітня

У разі **тимчасової непрацездатності** педагогічного працівника, який атестується, або настання інших обставин, що не залежать від його волі та перешкоджають проходженню ним атестації, проведення атестації або окремих засідань атестаційної комісії **має бути перенесено** за рішенням відповідної атестаційної комісії до припинення таких обставин, але **не більше ніж на один рік**. У такому випадку за педагогічним працівником **зберігається раніше присвоєна кваліфікаційна категорія (педагогічне звання)** до проходження ним атестації у порядку, визначеному цим Положенням.

8. Атестаційна комісія може запросити педагогічного працівника на своє засідання у разі виникнення до нього питань, зокрема пов'язаних з поданими ним документами. Запрошення на засідання атестаційної комісії підписує голова атестаційної комісії та не пізніше п'яти робочих днів до дня проведення засідання вручається секретарем атестаційної комісії педагогічному працівникові під підпис або надсилається в сканованому вигляді на адресу електронної пошти (у разі наявності, з підтвердженням отримання)

9. Педагогічний працівник може бути присутнім на засіданні атестаційної комісії під час розгляду питань, що стосуються його атестації, в тому числі в режимі відеоконференцзв'язку. У разі неявки педагогічного працівника, запрошеного в установленому порядку на засідання атестаційної комісії, атестаційна комісія, за наявності обставин, визначених у пункті 7 цього розділу, проводить засідання за відсутності педагогічного працівника. Представники педагогічних працівників можуть представляти їх інтереси на засіданнях атестаційних комісій за письмовою довіреністю чи договором доручення, оформленими відповідно до вимог законодавства, а особа такого представника має бути встановлена секретарем відповідної атестаційної комісії згідно з документом, що посвідчує

У випадку проведення **одночасної (в межах однієї процедури) атестації** педагогічного працівника **з двох і більше навчальних предметів** (інтегрованих курсів, дисциплін), які ним викладаються, видається **один атестаційний лист**, що має містити інформацію про результати атестації **за кожним** із таких навчальних предметів (інтегрованих курсів, дисциплін).

PS: Вчителі обов'язково проходять курс з психологічної підтримки

Відтепер щонайменше **10%** від кількості годин, передбачених на підвищення кваліфікації вчителів, обов'язково мають спрямовуватися на **вдосконалення знань і навичок щодо надання психологічної підтримки учням.**

Верховна Рада України 11 квітня 2023 року прийняла в цілому проєкт Закону України «Про внесення змін до статті 51 Закону України “Про повну загальну середню освіту” щодо підвищення кваліфікації педагогічних працівників у питанні надання психологічної підтримки учасникам освітнього процесу» (№ 8378).

Законом внесено зміни до статті 51 Закону України від 16 січня 2020 року № 463-IX “Про повну загальну середню освіту”, якими до обов'язкового щорічного підвищення кваліфікації педагогічних працівників шляхом перерозподілу кількості годин, передбачених для цього, виділено не менше **10 відсотків загальної кількості годин на вдосконалення знань, вмінь і практичних навичок у питанні надання психологічної підтримки учасників освітнього процесу.**